

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 2

Tema: Språkets roll i samhället

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Språkets betydelse i interpersonell och samhällelig kontext, olika språkvariationer och språkliga normer. Förmåga att reflektera över språkanvändning och attityder till språk, samt förståelse för hur språket kan användas för att påverka och skapa mening i samhälle och kultur.
Betygskriterium (E)	Eleven kan redogöra för språkets funktioner i olika sociala sammanhang och identifiera grundläggande språkliga normer.

[Gy11, Svenska 2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till temat språk och makt (10 min)

- Presentera konceptet "språk och makt" och dess relevans i samhället.
- Diskutera hur språk används för att påverka tankar och handlingar.
- Ge exempel på situationer där språk spelar en central roll.
- Ställ öppna frågor för att engagera eleverna och få dem att tänka.

2. Gruppdiskussioner och reflektioner (15 min)

- Dela in klassen i smågrupper.
- Ge varje grupp en specifik situation där språk skapar makt (t.ex. medier, politik).
- Be dem diskutera hur språket i deras situationer påverkar uppfattningar och beslut.
- Samla in tankar från grupperna och spegla dem i helklass.

3. Analys av texter (15 min)

- Välj en kort text som illustrerar språkets makt (t.ex. ett tal, en

debattartikel).

- Låt eleverna läsa och analysera texten i par.
- Ge vägledning kring frågor att tänka på vid analysen.
- Diskutera textens budskap och språkstrategier i helklass.

4. Avslutande reflektion och sammanfattning (10 min)

- Återkom till temat språk och makt och summera lärdomarna från lektionen.
- Fråga eleverna hur de tänker använda sina insikter framöver.
- Ge dem läxan kopplad till lektionen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Språkets funktioner.** Eleverna ska förstå hur språk används för att påverka och styra i samhället, både i vardagligt och formellt språkbruk.
- **Språkliga normer.** Kunskap om hur olika normer och språkbruk formar våra uppfattningar och relationer i samhället.
- **Kritiskt tänkande.** Utveckla förmågan att kritiskt granska och reflektera över språkets roll och makt i olika sammanhang.
- **Texter och media.** Analys av skriftliga och talade texter för att förstå hur språkliga strategier används.
- **Praktisk tillämpning.** Eleverna ska kunna tillämpa sin kunskap om språk och makt i egna kommunikativa situationer.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Makt	Förmågan att styra eller påverka andra människor eller situationer.	Kommer från fornnordiskans "mátt", som betyder kraft eller styrka.
Språk	Ett system av ljud och symboler som används för att kommunicera.	Ordet har sina rötter i det germanska språket.
Norm	Regler eller standarder för beteende som är accepterade i en grupp.	Härstammar från latinets "norma", som betydde vinkel eller mönster.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan språk användas för att manipulera opinionen i media?
- B. Vilka språkliga normer anser ni är viktigast för att skapa jämlikhet i samhället?

- C. Kan språk bryta ner maktstrukturer eller förstärka dem? Ge exempel!

Aktivitet

Eleverna ska arbeta i grupper för att skapa ett mini-projekt där de ska formulera och framföra ett kort tal om ett aktuellt tema där språkets makt spelar en central roll. De ska använda språkliga strategier för att övertyga sin publik. Varje grupp tilldelas ett ämne, vi ger dem tid att förbereda och hjälpa dem med innehållet och språkbruket. Det kan även vara en kreativ del där de får använda multimedia. Talen presenteras för klassen med fokus på språkets makt.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad innebär språkets makt?	Språkets förmåga att påverka tankar och handlingar.
Ge exempel på språkliga normer.	Formella och informella språkbruk i olika kontexter.
Hur kan vi kritiskt granska språkliga budskap?	Genom att analysera språket och dess användning i olika medier.

Hemuppgift

Eleverna ska välja en offentlig text (t.ex. tal, debattartikel eller reklam) och skriva en analys av hur språket används för att påverka en specifik målgrupp. De ska identifiera språkliga strategier, analyserar budskapet och reflektera över effekten av språket. Analysen ska vara mellan 2-4 sidor A4.

Citat

"Språk är makt, oavsett om det används av individer, samhällen eller nationer." – Noam Chomsky, 1996. Citatet belyser språkets betydelse som ett verktyg för makt i alla aspekter av samhället.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)